

PEADIREKTOR

OTSUS

13.11.2003.a. nr 40-KO

Koondumisele nr 30-ko/2003 Oy Danfoss Ab/LPM Group Oy loa andmine

Koondumine

22.10.2003.a. esitas Oy Danfoss Ab esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt on Oy Danfoss Ab emaettevõtja Danfoss A/S sõlminud ostu-müügilepingud [...] % LPM Group Oy ("LPM") aktsiate omandamiseks. Käesoleva koondumise käigus kavandatavate tehingute objektiks on [...] % LPM Group Oy aktsiate omandamine Danfoss'i kontserni poolt. Danfoss A/S kavatseb anda sõlmitud aktsiate ja ostu-müügilepingutest tulenevad õigused ja kohustused üle enda tütarettevõtjale, Oy Danfoss Ab-le. Tehingu tulemusena omandab Oy Danfoss Ab valitseva mõju konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 28.10.2003.a. Oy Danfoss Ab ja LPM Group Oy koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ja ettevõtja, kelle üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Oy Danfoss Ab ja LPM Group Oy.

Oy Danfoss Ab on Taani tööstuskontserni Danfoss A/S tütarettevõtja. Danfoss A/S toodab erinevate tööstusharude jaoks mehhaanilisi ja elektroonilisi komponente ning tegeleb sellega seonduva uurimis- ja arendustegevusega. Oy Danfoss Ab tegeleb Danfoss A/S toodete müügiga Soomes. Eestis tegutseb Danfossi kontserni kuuluv Danfoss AS, kelle põhitegevusalaks on Danfoss A/S toodete turustamine Eestis.

LPM Group Oy on Soomes registreeritud ettevõtja, kes tegeleb plaatsoojusvahetite ning soojussõlmede tootmisega kaugküttesüsteemide jaoks. LPM'i tooteid kasutatakse rohkem kui kahekümnes riigis. Eestis tegutseb LPM Group Oy tütarettevõtja LPM Balti AS, kelle põhitegevuseks on LPM-i toodete turustamine Eestis.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Danfossi kontserni 2002.a. majandusaasta ülemaailmne käive oli [...] krooni. LPM-i 2002.a. majandusaasta ülemaailmne käive oli [...] krooni ja tema äritegevus toimub Eestis. Seega kuulub Oy Danfoss Ab ja LPM Group Oy koondumine kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimising kasutustingimuste, tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala kogu Eesti territooriumil või selle osal.

LPM projekteerib, toodab ning müüb soojussõlmesid kaugküttesüsteemide jaoks. Soojussõlm paigaldatakse hoonesse ning soojussõlme abil soojendatakse vett kütte-, ventilatsiooni- ja hoone sooja tarbeveega varustamise süsteemis. Soojussõlm on ühendatud kaugküttesüsteemiga ning seega on soojussõlm ühenduspunkt kaugküttesüsteemi ja hoone küttesüsteemi vahel.

Lisaks projekteerib, toodab ja müüb LPM plaatsoojusvaheteid kütte- ja jahutussüsteemide jaoks. LPM kasutab toodetud plaatsoojusvaheteid komponentidena nii enda toodetavates soojussõlmedes kui ka müüb plaatsoojusvaheteid komponentidena teistele soojussõlmede tootjatele.

LPM Balti AS tegutseb Eestis soojussõlmede ja plaatsoojusvahetite müügi kaubaturul. Reeglina ostetakse soojussõlmesid ja plaatsoojusvaheteid kas tootja kohalikest edasimüüjalt, tootjalt või hulgimüüjalt. Tavapäraselt tegutseb nimetatud toodete kaubaturul lisaks paarile suurtootjale ka mitmeid kohalikke soojussõlmede tootjaid. Peamisteks soojussõlmede ostjateks on kaugküttesüsteemide haldajad, edasimüüjad/hulgimüüjad ning soojussõlmede installeerimisega tegelevad äriühingud (sh. ehitusettevõtjad).

Danfossi kontsern toodab komponente, mida on võimalik kasutada LPM'i poolt toodetavate soojussõlmede tootmises. Nendeks on: (a) temperatuuriandur, mis koosneb anduritega reguleerimisseadmest välisõhu, siseõhu vm temperatuuri mõõtmiseks (b) reguleeriventiil, mille tööd juhib temperatuuriandur (c) rõhuregulaator, mis koosneb ventiilist ja diafragmaelemendist ning tagab rõhusurve säilimise ühtlasel tasemel.

Eelpool nimetatud komponente müüakse tavaliselt koos kaugküttesüsteemi jaoks. Kõik peamised komponentide tootjad toodavad praktiliselt tervet nimetatud komponentide valikut. Nimetatud komponentide väärtus moodustab koondumise teate esitaja hinnangul [...]% soojussõlme väärtusest, sõltuvalt soojussõlme suurusest. Lisaks kaugküttesüsteemile on võimalik nimetatud komponente kasutada ka teiste

küttesüsteemide (näiteks õli- või gaasipõhine keskküte) jaoks, ventilatsiooni-, kütte- ja õhukonditsioneerisüsteemide jaoks ning tootmises kasutatavates kütte- ja jahutusprotsessides. Danfoss AS tegutseb Eestis kaugküttesüsteemi soojussõlme komponentide müügi kaubaturul.

Danfoss'i kontserni hinnangul on kaugküttesüsteemi soojussõlme komponentide müügi kaubaturu mahuks Eestis u. [...] krooni. LPM'i hinnangul oli aastal 2002 Eestis kaugküttesüsteemi soojussõlmede müügi kaubaturu mahuks u. [...] miljonit krooni (koguliselt u. [...] toodet). LPM'i hinnangul suureneb aastal 2003 ostetavate soojussõlmede arv tõenäoliselt kuni [...].

Geograafiliselt on kaugküttesüsteemi komponentide ja soojussõlmede müügi kaubaturg kogu Eesti territoorium, kuna konkurentsitingimused kaugküttesüsteemi komponentide ja soojussõlmede müügil on Eesti erinevates piirkondades sarnased.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 "Koondumise teate esitamise juhend" (edaspidi Juhend) § 7 lg 3 p 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, mis on tootmise või kauba turustamise eelneval või järgneval tasandil seotud kaubaturuga, kus tegutseb koondumise teine osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja ning koondumise osaliste või nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate turuosad on eelneval või järgneval kaubaturul kokku vähemalt 25 protsenti.

Teatud Danfossi kontserni poolt toodetud komponente (temperatuuriandur, reguleerventiil, rõhuregulaator) on võimalik kasutada LPM-i poolt toodetavates soojussõlmedes. Seega tegutseb Danfoss kaubaturul, mis on tootmise eelneval tasandil on seotud kaubaturuga, kus tegutseb LPM. Danfoss'i kontserni turuosa Eestis kaugküttesüsteemi soojussõlme komponentide müügi kaubaturul on koondumise teate esitaja hinnangul ligikaudu [...]%. LPM'i turuosa Eestis soojussõlmede müügi kaubaturul on koondumise teate esitaja hinnangul ligikaudu [...]%. Seega on käesoleva koondumise poolt mõjutatud kaubaturgudeks kaugküttesüsteemi soojussõlme komponentide ja soojussõlmede müügi kaubaturud.

Danfoss'i kontserni peamised konkurendid kaugküttesüsteemi soojussõlmede komponentide müügi kaubaturul Eestis on AS Siemens, AS Efipa, AS Hansab, AS Ecomatic, Ecoterm AS, AS Merx jt. Seega tegutseb turul arvestatav hulk konkurente, kes müüvad analoogseid komponente.

Danfoss'i kontserni poolt toodetavad komponendid ei ole unikaalsed ja on kergesti asendatavad teiste tootjate poolt toodetavate komponentidega. Soojussõlme töövõime ja

kvaliteet sellise tarnija vahetamise tõttu ei muutu. LPM ei oma ka alati kontrolli selle üle, millise tootja komponente kasutatakse tema poolt toodetavates soojussõlmedes. LPM'i andmetel on Eestis müüdud LPM'i soojussõlmede komponentidest umbes [...]% ostetud Danfoss'i kontsernilt. Lisaks on võimalik nimetatud komponente kasutada ka muudes küttesüsteemides lisaks kaugküttele ning ka jahutussüsteemides.

LPM'i olulisemad konkurendid Eestis on Ecoterm AS, OÜ Veidiko, OÜ Cetetherm ja OÜ Eco Point. LPM'i turuosa soojussõlmede müügil Eestis on koondumise teate esitaja hinnangul viimase 3 aasta lõikes olnud [...]% ringis, teistel rahvusvahelistel tootjatel u. [...]% ning kohalikel tootjatel u. [...]%.

Eelpooltoodust tulenevalt ei kahjusta antud koondumine konkurentsi kaugküttesüsteemi soojussõlme komponentide ja soojussõlmede müügi kaubatargudel ning KonkS § 22 lõikes 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Hinnang koondumisega seotud konkurentsipiirangule

Aktsiate ostu-müügileping sätestab, et [...].

Konkurentsiamet on seisukohal, et eelnevalt kirjeldatud konkurentsipiirangud on seatud valitseva mõju all oleva ettevõtja huvides ning neid võib lugeda kavandatava tehinguga otseselt seotuks ja vajalikuks, kuna nendega tagatakse omandatavate varade väärtuse säilimine nende üleminekul müüjalt ostjale.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Oy Danfoss Ab ja LPM Group Oy koondumisele.

Käesoleva otsuse peale võib esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, mil isik otsusest teada sai või pidi teada saama (Halduskohtumenetluse seadustik § 9).

Peeter Tammistu